

Sund By Netværkets projekt Byens Rum – Livet mellem husene

Danske kommuners afprøvning af Place Standard Tool

Evaluering

**Sund By Netværkets projekt Byens Rum: Livet mellem husene
Danske kommuners afprøvning af Place Standard Tool**

Evaluering

© Sund By Netværket, 2021

1. udgave

Design og layout

4PLUS4

Udgivet af

Sund By Netværket
c/o KL-huset
Weidekampsgade 10
2300 København S

Download udgivelsen på www.sund-by-net.dk.

Der kan frit citeres og kopieres fra udgivelsen med angivelse af kilde.

Evaluering af danske kommuners afprøvning af Place Standard Tool

Denne evaluering er lavet på baggrund af interviews med tovholderne i de 5 kommuner, der har afprøvet det skotske kortlægnings- og dialogværktøj Place Standard Tool i 2019 og 2020.

Evalueringen er udarbejdet af Malene Steiniche Kjær og Jan Andersson, projektledere i Sund By Netværket.

Indhold

1. Byens Rum: Livet mellem husene	4
2. Place Standard Tool: Et kortlægnings-værktøj til at udvikle dit område.....	6
3. Kommuner, der deltog i Byens Rum: Livet mellem husene, runde 2	8
4. Aktionslæringsgrupper	10
5. Hvordan og til hvad er Place Standard Tool anvendt?	12
6. Værktøjet Place Standard Tool.....	15
6.a. Forudbestemte emner i værktøjet	15
6.b. Vurdering af emnerne i cirklen fra 1-7	16
6.c. Det visuelle i værktøjet	17
7. At sætte værktøjet i spil sammen med borgere	18
7.a. Facilitatorens rolle.....	18
7.b. Gåtur	18
7.c. Sensoriske metoder	19
7.d. Prototyper	20
8. Vurdering af værktøjet som helhed	21
8.a. Som et kortlægningsværktøj.....	21
8.b. Som et dialogværktøj.....	21
8.c. Som et idéudviklingsværktøj.....	22
8.d. Kan værktøjet få alle med uanset ressourcer?	23
8.e. Kan Place Standard Tool være med til at skabe forandringer i et byrum eller lokalsamfund?.....	24
8.f. Brug af værktøjet i sammenhæng med øvrige udviklingsplaner og lokalsamfundsindsatser	25
9. Gode råd fra kommunerne ift. brug af Place Standard Tool.....	26
10. Afsluttende bemærkning fra Sund By Netværket.....	27
Bilag 1: Oversigt over kommuners afprøvning af Place Standard Tool.....	28

1. Byens Rum: Livet mellem husene

Sund By Netværket fik i 2018 midler fra Sundhedsfremmepuljen under Sundhedsstyrelsen til at afprøve det skotske kortlægnings- og dialogværktøj Place Standard Tool i en dansk kommunal kontekst. Projektet blev bygget op som et aktionslæringsprojekt, hvor lokale aktionslæringsgrupper skulle mødes til fire workshops i løbet af et år. Imellem mødegangene skulle grupperne løse forskellige opgaver og afprøve værktøjet i et kortlægningsarrangement, hvor borgere skulle inviteres ind. Workshopsene indeholdt oplæg omkring f.eks. designtænkning, sensoriske metoder og selvfølgelig også Place Standard Tool samt forskellige opgaver til aktionslæringsgruppen omkring samarbejde, målretning af værktøjet til sted og målgruppe samt planlægning af kortlægningsarrangementet. Derudover blev der på workshopsene samlet op på de opgaver og erfaringer, som kommunerne havde gjort sig mellem mødegangene.

Sund By Netværkets medlemskommuner blev inviteret med i forløbet af to omgange (runde 1: 2018-2019 og runde 2: 2019-2020). Der var plads til syv kommuner pr. runde. Udvælgelsen af kommunerne skete på baggrund af motiverede tilkendegivelser fra kommunerne, og i runde 1 deltog seks kommuner. Kommunerne mødtes over to workshops, hvor bredt sammensatte aktionslæringsgrupper deltog. Her var sundhedsområdet repræsenteret i alle grupperne, og derudover var Teknik- og Miljøområdet, bibliotek og skole samt civilsamfundet repræsenteret afhængig af hvilket byrum eller lokalområde, som kommunerne skulle arbejde med.

Projektets runde 1 var udfordret af den strategiske opbakning i kommunerne til at gennemføre en proces, hvor borgere og aktører blev inviteret ind til at forholde sig til et byrum eller lokalområde. På trods af dette blev der gjort brug af forskellige kortlægningsværktøjer og inddragelsesprocesser for at skabe liv i områderne.

Nogle af kommunerne fik dog konkrete og delbare erfaringer ved at indgå i projektets runde 1:

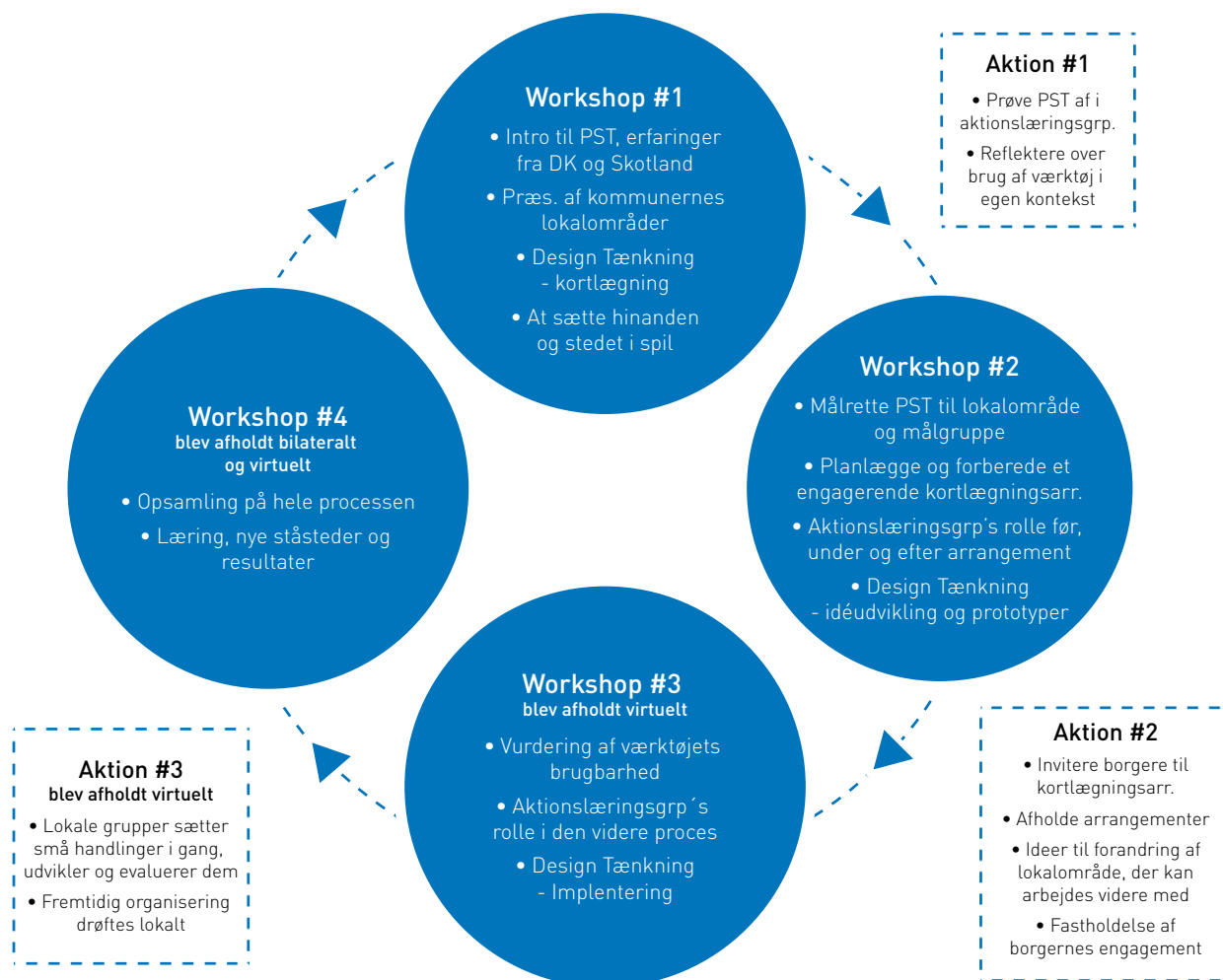
- Afprøvning af Place Standard Tool i aktionslæringsgruppen, og hvordan det kan være en katalysator for at få forskellige perspektiver på et lokalområde belyst.
- Ledelsesmæssig opbakning og en strategisk beslutning om, at det pågældende sted skal undergå en forandring, er en forudsætning for, at et udviklingsforløb kan påbegyndes
- Forståelse for at forskellige kommunale områder og samarbejdspartnere fra civilsamfundet kan have forskellige dagsordner og ønsker for det pågældende sted, som tydeligt skal afklares, inden et udviklingsforløb igangsættes

Timing viste sig at være helt afgørende for, om og hvordan kommunerne kunne indgå i Byens Rum projektet, da Sund By Netværket tilbød et forløb om at skabe forandring i et byrum eller lokalområde.

På baggrund af disse erfaringer og tilbagemeldinger fra de involverede kommuner blev forløbet til runde 2 tilrettelagt på en lidt anderledes måde: I ansøgningsprocessen skulle kommunerne bl.a. beskrive hvilken ledelsesmæssig opbakning og beslutning, der lå bag deres ansøgning og dermed også beslutning om at ville forandre det pågældende sted, som ansøgningen omhandlede. Derudover skulle ansøgerne beskrive aktionslæringsgruppens sammensætning og organisatoriske ophæng samt forholde sig til hvilken værdi, som kommunerne gerne ville opnå ved at deltage i projektet.

Seks kommuner ønskede at deltage i runde 2, hvor fem kommuner gennemførte på trods af forhindringer, der primært skyldtes Covid 19-restriktioner. Den sidste kommune måtte trække sig efter 2 workshops, da lokalpolitikkerne ombestemte sig i forhold til udvikling af det valgte lokalområde.

Se forløbet i runde 2 i projekt Byens Rum – Livet mellem huset nedenfor.

2. Place Standard Tool: Et kortlægningsværktøj til at udvikle dit område

Sund By Netværket blev igennem det internationale netværk WHO Healthy Cities Network bekendt med det skotske værktøj Place Standard Tool.

Place Standard Tool er udviklet af Architecture & Design Scotland, NHS – Health Scotland og Scottish Government til at kortlægge og kvalificere et områdes ressourcer. Forskning viser, at den måde, steder fungerer på, ser ud og føles, kan påvirke vores sundhed og trivsel.

The Place Standard Tool bruges som kortlægnings- og dialogværktøj, og giver en enkelt ramme for en struktureret samtale, der kan

- synliggøre hvor der er størst behov for forandring i et byrum eller lokalområde
- undersøge etablerede steder, steder under forandring eller steder under planlægning
- anvendes af lokalsamfund, den offentlige sektor, civilsamfund og den private sektor

Brugen af Place Standard Tool skal ses som en del af en proces, der skal følges op med prioritering, planlægning og handling

Værktøjet [kan findes og downloades her](#), og er bygget op i to dele. Den ene er en kortlægningsdel, hvor borgere/aktører vurderer 14 forudbestemte emner, der er sat op i en cirkel. I cirklen er der indsat ringe, der hver repræsenterer en værdi, hvor den inderste ring er udtryk for 1, som er dårligt (her er der meget plads til forbedring). Den yderste ring er udtryk for 7, som er godt (her er der ikke behov for forbedring). Deltagerne vurderer de forskellige emner ud fra denne skala.

Til hvert emne tilhører en række hjælpespørgsmål, der kan hjælpe til at vurdere emnerne. Hvert emne har sin egen side i hæftet, hvor hjælpespørgsmålene står, og der er et felt, hvor man kan skrive kommentarer til sin vurdering

Hvis man anvender værktøjet i grupper, så danner disse vurderinger grundlag for en fælles drøftelse af områdets ressourcer.

 TRYGHED

Følelsen af tryghed påvirker menneskers trivsel, og hvordan de bruger deres tid på stedet. Veldesignede steder kan medvirke til, at folk føler sig mere trygge, og det kan reducere blandt andet kriminalitet og destruktiv adfærd. Tænk nu på det sted, du skal vurdere, og spørg dig selv:

Føler jeg mig tryk her?

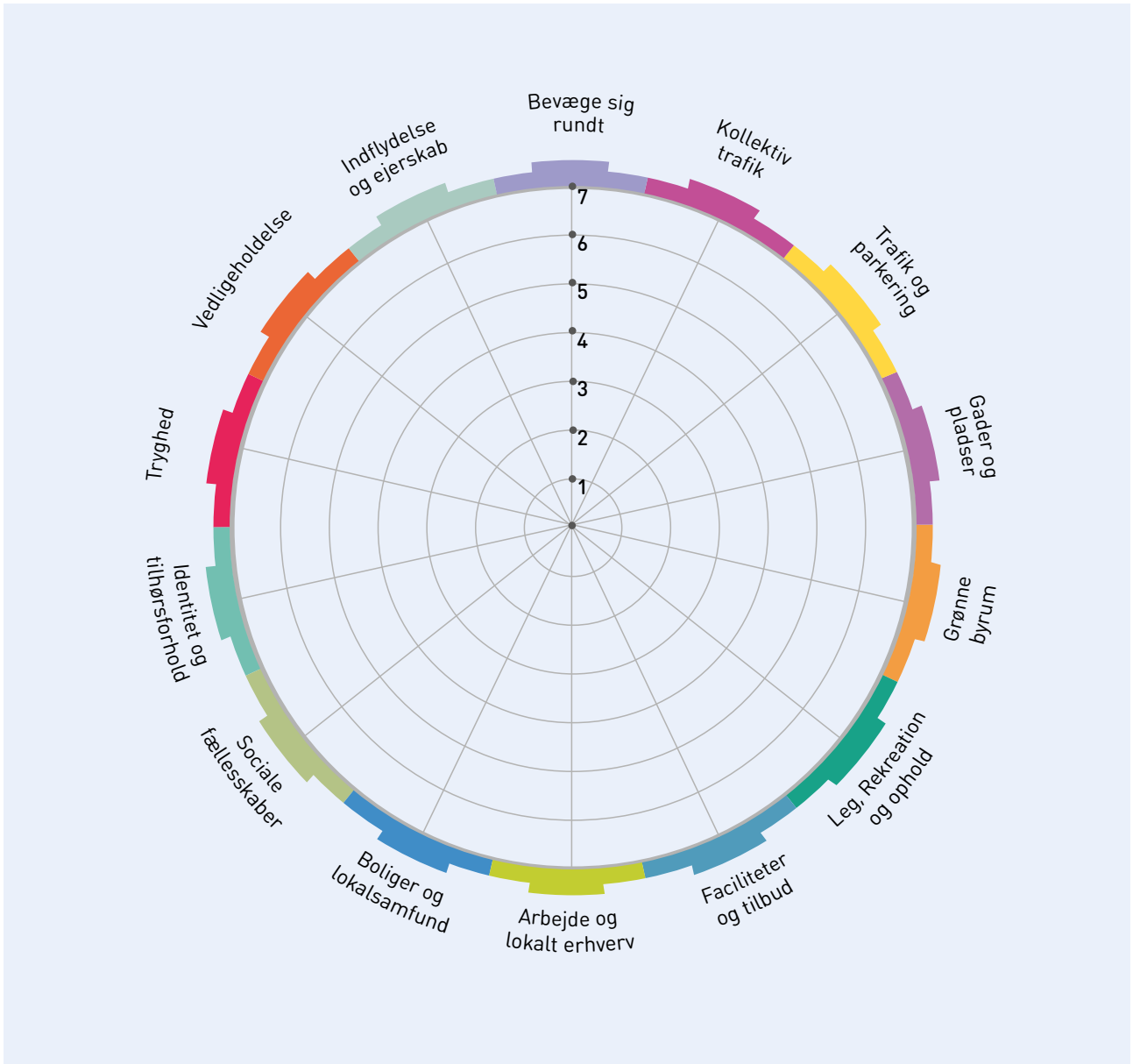
Vurder dernæst stedet på en skala fra 1 til 7, hvor 1 er dårligt (Her er der **meget** plads til forbedring), og 7 er godt (Her er der **ikke** behov for forbedring). Notér din bedømmelse i kompasdiagrammet.

Brug denne plads til at notere årsagerne til din vurdering.

Tænk på følgende, når du overvejer din vurdering:

- Er stier, veje og ruter sikre, og kan de benyttes på forskellige tidspunkter af dagen og i løbet af året?
- Bidrager pladser og bygninger til en følelse af tryghed?
- Er området fri for tomme eller forladte bygninger, kriminalitet og destruktiv adfærd?
- Føler folk sig trygge i deres hjem, og når de bevæger sig ude omkring?
- Er området trygt for alle, uanset deres alder, køn, etniske gruppe, religiøse overbevisning, seksualitet eller handicap?

Den anden del består af et skema, hvor man først skriver de vigtigste problematikker og prioriteringer for forandring, som er blevet identificeret, og derefter finder frem til hvilke tiltag kan igangsættes for at tage hånd om disse.

3. Kommuner, der deltog i Byens Rum: Livet mellem husene, runde 2

Frederiksberg Kommune

Sted: Lindevangsparken

Udfordring: Hvordan kan Lindevangsparken tiltrække unge, så de oplever, at parken også er et rekreativt område for dem?

Målgruppe: 8. kl. på Lindevangsskolen

Kortlægningsarrangement: Information i klassen om PST og gåtur. Ugen efter gåtur i parken med deltagerne, som udfyldte PST og kom med idéer

Hvad er PST blevet brugt til? Input fra målgruppen til at arbejde videre med 1-2 idéer. Målgruppen inddraget i at lave prototyper og at bygge 'siddebänder' til multibanen

Aktionslæringsgruppe: Sundhedskonsulent, projektleder i Byudvikling i By, Kultur og Miljøområdet, stadsgartner, SSP-konsulent

Silkeborg Kommune

Sted: Udeareal ved klub, Århusbakken

Udfordring: Hvordan kan klubbens udeområde både være attraktiv for klub-børn og lokalområdets unge udenfor klubbens åbningstid?

Målgruppe: 13 deltagere i forskellige aldre: Beboere (unge, forældre, naboer), skoleleder, klubmedarb., medarbejder fra kommunens ejendomsafd.

Kortlægningsarrangement: Unge havde været på inspirationstur og tage billeder. Deltagerne mødtes til workshop, hvor der kom idéer pba. kortlægning med PST og inspirationstur

Hvad er PST blevet brugt til: Input til udbudsmateriale til nyt udeområde. Hegn blev fjernet. De unge skal lave skiltning i lokalområdet til udeområdet

Aktionslæringsgruppe: To medarbejdere i et kommunalt nærmiljøprojekt på Århusbakken

SUNDE BORGERE
FRA KOMMUNE TIL KOMMUNE

Gladsaxe Kommune

Sted 1: Værebroparken

Udfordring: At Den boligsociale helhedsplan og 'Social Balance' får et fælles sprog om et lokalområde

Målgruppe: Ledere og medarbejdere i de to sekretariater

Kortlægningsarrangement: En times møde, hvor emnerne i PST blev vurderet og drøftet i grupper

Hvad er PST blevet brugt til: At få et fælles sprog omkring både den fysiske og sociale dimension i et lokalområde

.....

Sted 2: Mørkhøj

Udfordring: Hvordan kan vi skabe en vision for Mørkhøj i social balance?

Målgruppe: Paragraf 17 stk. 4-udvalg (politikere og beboere)

Kortlægningsarrangement: En byvandring blev fulgt op af en elektronisk udfyldelse af PST individuelt, som blev sendt til tovholder, der lavede et samlet billede. Efterfølgende workshop, hvor det fælles billede blev drøftet

Hvad er PST blevet brugt til? Der blev fundet emner, der skal prioriteres, i en kommende vision for lokalområdet

Aktionslæringsgruppe for begge steder:
Medarbejdere i Enheden for social balance

Københavns Kommune

Sted: Folehaven, Valby

Udfordring: Hvordan kan vi gøre et kort over lokalområdet mere levende med beboernes perspektiver og historier?

Målgruppe: 4 borgere i forskellige aldre

Kortlægningsarrangement: Beboerne mødtes til en workshop, hvor de gennemgik PST, og input fra dialogen blev taget med i udformningen af kortet

Hvad er PST blevet brugt til? Et grafisk kort over lokalområdet, som udleveres til f.eks. forældre, når deres børn starter i skole

Aktionslæringsgruppe: En medarbejder fra Den boligsociale helhedsplan og to medarbejdere fra Områdefornyelsessekretariatet

Vejle Kommune

Sted: Børkop højskoles udeområde

Udfordring: Hvordan kan der bygges bro mellem Børkop Højskoles udeområde og resten af Børkop, så det gøres tilgængelig for borgerne?

Målgruppe: 9 borgere og aktører i lokalområdet

Kortlægningsarrangement: 2 timer en hverdag kl. 16-18 med gåtur i området og efterfølgende udfyldelse af PST og idéudvikling

Hvad er PST blevet brugt til? Input fra deltagerne til en videre proces, hvor der skal søges fonde til at udvikle området.

Aktionslæringsgruppe: En sundhedskonsulent, forstander og formand Børkop Højskole, formand for Børkop Lokalråd

4. Aktionslæringsgrupper

Kommunerne blev bedt om at stille med en aktionslæringsgruppe, der kunne være med til at afprøve Place Standard Tool i ét af kommunens lokalområder eller byrum. Hensigten med aktionslæringsgruppen var, at en bredt sammensat gruppe kunne bidrage med organisatorisk ejerskab i relevante forvaltninger og foreninger og inddrage de rette kompetencer til at løfte den lokale proces. I invitationen lød opfordringen således:

”Hver kommune skal stille med en aktionslæringsgruppe, der optimalt består af medarbejdere fra kommunen (fx sundheds-, frivillig-, teknik-, kultur-, beskæftigelses- eller socialkonsulenter) samt fra fx. det boligsociale område, beboerrepræsentanter, frivillige, ildsjæle, samråd, borgerforeninger og/eller andre personer fra lokalområdet. En gruppe på mellem 4-6 personer repræsenteret på tværs er at foretrække. Aktionslæringsgruppen forpligter sig til at deltage i 4 workshops i løbet af forløbet, og skal være indstillet på, at lave handlinger imellem workshopsene, hvor gruppen får erfaringer med brugen af værktøjet”.

Det har været meget forskelligt, hvordan kommunerne sammensatte en aktionslæringsgruppe. Én kommune sammensatte en gruppe på seks kommunalt ansatte, der repræsenterede forskellige forvaltninger og kompetencer. En anden kommune sammensatte en gruppe på tre, hvor der var en kommunal medarbejder og to repræsentanter fra civilsamfundet. Og ellers blev aktionslæringsgruppen sammensat af ansatte i eksisterende projekter, som allerede arbejder med at udvikle de valgte lokalområder. I disse tilfælde repræsenterede aktionslæringsgruppen ikke bestemte fagområder eller organisationer.

Fælles for alle kommunerne er, at tovholderne har fundet det gavnligt at drøfte og kvalificere værktøjet og den samlede inddragende proces i aktionslæringsgruppen, hvor forskellige perspektiver er blevet inddraget undervejs. Aktionslæringsgruppen har blandt andet skulle forholde sig til værktøjets udformning og anvendelighed i forhold til det konkrete sted og den valgte målgruppe, der skulle bruge værktøjet i et kortlægningsarrangement.

Det var ikke alle kommunerne, der deltog med hele deres gruppe i workshopsene, da de valgte en model, hvor tovholderen primært deltog, og så blev aktionslæringsgruppen inddraget imellem workshopsene. De to kommuner, der havde en tværkommunal eller tværorganisatorisk aktionslæringsgruppe, deltog alle i workshopsene, hvilket gjorde, at de alle fik det samme sprog omkring værktøjet og kunne bruge workshopsene til at drøfte og kvalificere processen. Dette kan være vanskeligt at finde tid til i en travl hverdag mellem workshopsene, særligt når man har andre kerneopgaver hver især i forskellige organisatoriske enheder.

I Frederiksberg Kommune fortæller de to tovholdere, at aktionslæringsgruppen både har været med til at planlægge kortlægningsarrangementet, vælge emner og reformulere spørgsmålene, peget på de unge som målgruppe og ikke mindst bidrage med, hvad de ser og oplever i byrummet, som kunne inddrages i processen. De har løbende været inddraget i forskellige beslutningsprocesser for at få deres fagligheder og viden på banen, og de har dermed taget meget ejerskab. F.eks. har Stadsgartneren budt ind med, hvad der var muligt at ændre i byrummet, hvornår skulle der tilladelser til ændringer, og hvad der bare kunne gås videre med.

”Det har fungeret godt. Vi har også udvidet gruppen ... Legepladsfolk, når der var noget omkring boldburet, og naturformidlere, der skal ind over nu her. Det har givet adgang til nye kompetencer, der var brug for i projektet, og det har givet opbakning i organisationen ... Det har gjort nogle processer meget nemmere”.

Frederiksberg

I Vejle Kommune, hvor aktionslæringsgruppen har været sammensat af en kommunal ansat samt to lokalsamfundsaktører i civilsamfundet, har opgaven for den kommunale medarbejder primært været at understøtte lokalsamfundet i at ville udvikle et byrum. Dvs. at aktionslæringsgruppen har bevæget sig i den retning, som de to lokalsamfundsaktører vurderede, var relevant og meningsfuldt, og at kommunens repræsentant var med til at bakke op om og kvalificere den retning. Det gav et interessant benspænd cirka halvvejs i forløbet, da de to lokalsamfundsaktører pludselig ville indkalde til et borgermøde, der omhandlede nogle andre emner og byrum, end først planlagt, da de vurderede, at det var mere aktuelt at tage fat på. Kommunens repræsentant, som var tovholder på den oprindelige proces omkring afprøvning af PST, skulle hermed holde fokus på, hvad han kunne deltage i og holde fast på den oprindelige plan, hvorved der blev fundet en løsning, hvor både et borgermøde generelt i lokalsamfundet og et kortlægningsarrangement omkring det valgte byrum kunne afvikles.

”Det var et udtryk for at de lokale tog teten selv, og det var fint. Det skal vi ikke blande os i. Det er deres område. Det er der, de bor, og det er dem, der skal leve med det fremadrettet ... det er vigtigt at få afklaret den rolle, man har som ansat”.

Vejle

Tovholderen i Vejle Kommune peger på et andet opmærksomhedspunkt, når frivillige deltager i denne type udviklingsprocesser, hvor afprøvning af et værktøj er omdrejningspunktet; Mange civilsamfundsaktører i lokalsamfundene går ikke så metodisk til værks, når de går i gang med at finde idéer og løsninger på lokale udfordringer, og derfor skulle tovholderen bruge lidt ekstra opmærksomhed på at holde aktionslæringsgruppen i sporet omkring at afprøve Place Standard Tool

”Det var ikke fordi, de ikke gerne ville arbejde med værktøjet, og de synes også, at det var spændende, men de er ikke vant til at arbejde med værktøjer og metoder... de sætter bare i gang”.

Vejle

5. Hvordan og til hvad er Place Standard Tool anvendt?

Place Standard Tool er i Skotland brugt på flere forskellige måder, og vi har prøvet at visualisere og beskrive de måder nedenfor i 4 modeller. Se modellerne på side 13. De er alle blev anvendt på forskellig vis af kommunerne, der har deltaget i Byens Rum – Livet mellem husene

Nedenfor vil det blive beskrevet, hvordan de fem kommuner har brugt værktøjet og i hvilken sammenhæng

Frederiksberg Kommune brugte både model 3 og 4, da de inviterede 8. klasses elever fra en skole til at kortlægge ressourcerne i den nærliggende park. Eleverne gik rundt i faciliterede grupper og kortlagde med PST, hvorefter de samledes for at lave en fælles kortlægning. Dette skabte grundlag for idéer til, hvad der kunne gøre parken mere tiltrækkende for målgruppen. Idéerne blev taget med 'hjem til kommunen' som herefter besluttede hvilke idéer, der kunne gås videre med. Det blev idéen om 'sidde-bander' til boldburet. Herefter blev eleverne inddraget i at bygge prototyper og de rigtige bander, som står i parken nu.

Tovholderne sætter her ord på refleksionerne over at finde balancen i en samskabende proces mellem at invitere de unge til at komme med idéer, og så efterfølgende beslutte i aktionslæringsgruppen, hvad der kan arbejdes videre med i en samskabende proces:

"Oprindeligt ville vi gerne have de unge meget mere på banen og give dem indflydelse. De havde peget på et mødested og noget omkring boldbanen, og så var det os, der ret hurtigt måtte sige, så er det det her, vi griber, fordi det er det, der er muligt. Vi kunne ikke begynde at lave legeredskaber, eller tage en del af græsarealet til hængekøjer eller andre idéer, de unge havde, som også var ret håndgribelige. Vi havde en masse benspænd ift. hvad vi overhovedet måtte gøre i parken".

"Jeg oplevede ikke, at de unge synes, at vi bare kom med noget. Det frygtede vi lidt. For vi kom jo på baggrund af processen og deres input: I kan få lov at bygge de her bander, der kan fungere som siddemøbler. Det var os, der kom med den idé. Det kunne have været fedt, at de selv var kommet med den idé".

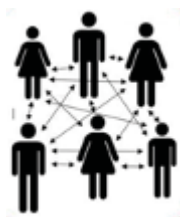
Frederiksberg

Vejle Kommune har brugt model 3, hvor de borgere, der havde deltaget i et borgermøde i Børkop, blev inviteret til et kortlægningsarrangement. Her gik deltagerne rundt i Højskolens park først uden værktøjet for bare at opleve og sanse området. Dernæst gik de rundt to og to. Derefter gik alle deltagerne indenfor, hvor de først individuelt skulle vurdere stedet ud fra PST og dernæst lavede de et fælles billede på områdets ressourcer i 'cirklen' i PST. På baggrund af dette kom der ca. 15 idéer til at udvikle parken, som aktionslæringsgruppen skal prioritere i, og der skal udarbejdes fondsansøgninger til at få midler til at skabe de konkrete forandringer.

Silkeborg Kommune har primært brugt model 3 og forsøgt at arbejde med elementer i model 4. Deltagerne blev inviteret til en workshop, hvor de først gik på området alene med PST og udfyldte 'cirklen'. Dernæst mødtes de i tre faciliterede grupper, hvor de lavede et fælles billede af området i cirklen. Efterfølgende lavede de deres drømmeområde med udklippede billeder og tegninger, som blev givet videre til aktionslæringsgruppen, som skulle munde ud i et udbudsmateriale. Til sidst i workshoppen blev deltagerne spurgt: 'Er der noget, vi har været omkring, som vi sammen godt kan gå i gang med nu, og som ikke er afhængig af udbudsmaterialet?' Her blev der peget på at rive det eksisterende hegn ned, lave skilte og male de udemøbler, som skal blive ved med at være der.

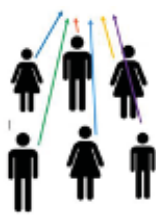
1. Fælles sprog

Værktøjet bruges til at skabe et fælles sprog og platform for borgerne, hvor ressourcer, potentialer og idéer drøftes. Der kommer ikke et konkret output af arrangementet.

2. Information

Borgere inviteres til at svare på et spørgeskema enten fysisk eller elektronisk, som andre kan bruge som input til en videre proces.

3. Dialog

Borgere inviteres til et dialog- og kortlægningsarrangement, hvor de sammen kigger på byrummets ressourcer og potentialer. Dialogen og idéer bruges som input til en videre proces.

4. Samskabelse

Borgere inviteres til et arrangement, hvor dialogen og kortlægning af et steds ressourcer og potentialer omsættes til handling umiddelbart efter arrangementet.

”Vi ville gerne have gået i gang med det samme og få nogle af deltagerne og andre beboere i området til at tage fat. Men der er en masse regler og ejerforhold, som først skal afklares. Et hegn på en kommunal grund, hvor unge færdes kan ikke bare klippes over af en forælder, der har en boltsaks, eller man kan ikke bare sætte skilte op i byen uden at have fået lov. Så der skal lige cleares en masse af, før man kan gå i handling sammen med deltagerne”.

Silkeborg

Gladsaxe Kommune har afprøvet PST i to lokalområder, hvor model 1, 2 og 3 har været i spil. I det ene område har ledere og medarbejdere fra den boligsociale indsats og ledere og medarbejdere i den kommunale lokalsamfundsindsats været inddelt i tre grupper, som gennemgik værktøjet for at undersøge de forskellige perspektiver på lokalområdet. Her var der fokus på at få et fælles sprog omkring emnerne i lokalområdet.

”Vi haft en indledende samtale om vi overhovedet ser dette boligområde på samme måde. Der brugte vi en light-version af PST (Alle 14 emner med kun ét overordnet spørgsmål). Vi brugte 1 time på det, så det var sådan en speed-proces. Det fungerede rigtig godt”.

I det andet område blev PST brugt sammen med et opgaveudvalg, hvor både politikere og borgere deltog. Først var der en byvandring, hvor alle medlemmerne i udvalget skulle udpege et sted og fortælle om, hvorfor de havde udvalgt det sted. Efterfølgende blev en light-version af PST sendt til deltagerne, hvor de skulle udfylde den derhjemme og sende svarene til tovholderen (model 2), som samlede deltagerens vurdering i en samlet 'cirkel'. De individuelle og det fælles billede blev fremlagt på et møde, hvor der udover kortlægningen af områdets ressourcer også blev drøftet, hvordan deltagerne godt kunne tænke sig at flytte x'erne hen. Medarbejderne i Social balance bruger input fra mødet til at prioritere, hvad opgaveudvalget skal arbejde videre med, og som inspiration til, hvad visionen for lokalområdet skal omhandle (model 3).

Københavns Kommune har anvendt Place Standard Tool på en lidt alternativ måde, da de ikke har kortlagt et sted, men de har brugt værktøjet til at kvalificere et kort over et lokalområde, og her har de brugt model 3. En lokal beboergruppe havde i en tidligere kortlægning besluttet, at der skulle laves et kort over området. En gruppe blev inviteret ind til en workshop, hvor de gennemgik og vurderede emnerne i PST med henblik på at finde frem til, hvad der skulle være på kortet. Opsamlingen på disse drøftelser blev givet videre til en medarbejder, som sammen med en grafiker udarbejdede kortet. Deltagerne til workshoppen og beboergruppen fik muligheden for at give feedback.

"Vi ville gerne finde noget, der var så konkret som muligt. Ved at gå rundt i den cirkel, får man flere perspektiver. I stedet for at sige, at det er bare et kort, hvor der er det, vi synes i konsensus er fedt. Men det kan godt være, at der kunne komme en fed smutvej med på det kort, eller der kunne komme... 'Kender du det her træ, hvor der er nogle særlige fugle?' Altså der kunne komme nogle flere perspektiver med".

København

6. Værktøjet Place Standard Tool

Som ovenstående viser, har kommunerne brugt Place Standard Tool med forskellige målgrupper, i forskellige typer byrum og lokalområder og i forskellige typer af kontekst. Aktionslæringsgrupperne har inden brug af værktøjet forholdt sig til, hvordan værktøjet matchede den planlagte proces.

Stort set alle kommuner har valgt at omformulere eller simplificere spørgsmålene i værktøjet. Manges tilbagemeldinger er, at den skotske udgave af værktøjet har et lidt for abstrakt og akademisk sprog, som kan være fine at have som facilitator, men ikke som deltagende borger.

“Light-version betyder, at jeg gav dem de 14 emner med den indledende tekst, for jeg synes, den bliver lidt teksttung, hvis man skal arbejde med den lidt hurtigt”.

Gladsaxe

I Frederiksberg Kommune omformulerede man helt emnerne, da aktionslæringsgruppen vurderede, at der var andre overskrifter, som var mere dækkende i forhold til, at det var en park, der skulle vurderes, og at deltagerne var en gruppe unge. F.eks. skiftede de overskriften Sociale fællesskaber ud med Mødesteder.

I Silkeborg Kommune lavede man en ny version af værktøjet, hvor der blev reduceret i emnerne i cirklen, som blev vist på den ene side på et A3-ark sammen med et overordnet spørgsmål til hvert emne. På bagsiden af dette ark var der et felt til hvert emne, hvor man kunne skrive små notater. Baggrunden for dette var, at en sådan version ville være nemmere at håndtere og mere overskuelig, når deltagerne skulle ud at gå i området med værktøjet.

6.a. Forudbestemte emner i værktøjet

Alle kommunerne oplever det som meget værdifuldt, at der i værktøjet er forudbestemte emner, som deltagerne skal forholde sig til. Det skaber en god ramme for dialogen omkring kortlægningen, hvor det i andre værktøjer eller mere løse tilgange til en dialogbaseret kortlægning godt kan blive lidt tilfældigt hvilke emner, man kommer omkring eller hvilke emner, der kommer til at fylde i samtalen.

“Ofte får borgerne kun lov til at forholde sig til det, som vi har bestemt, eller de forholder sig kun til det, de selv er optaget af”.

Silkeborg

Tovholderen fra Gladsaxe pointerer også, at en fordel ved, at det bliver en struktureret samtale, er, at man tager ‘følelserne ud af samtalen’. Følelser og subjektive oplevelser kan godt indlede en snak om de forskellige emner, men ved at man skal vurdere nogle bestemte emner, at der er en struktur for samtalen, og at man skal finde frem til en fælles vurdering af lokalrådets ressourcer, bliver fokus på det fælles tredje, nemlig “vores lokalområde”.

Det bliver i særlig grad fremhævet af de kommunale tovholdere, at det er positivt, at emnerne både rummer de sociale og fysiske aspekter i et lokalområde. Ofte er det meget opdelt, fordi der er forskellige forvaltninger eller aktører, der normalvis tager sig af enten det fysiske eller det sociale. Men det er en konstruktion og opdeling, som borgere eller brugere i et byrum/lokalområde ikke kender til. Det fysiske og sociale hænger sammen, når man færdes eller bor et sted, og det får man øje på i dette værktøj.

”Vi vil gerne være med til at koble det, for det fysiske kan jo være en rigtig god forandringsmoderator for at skabe noget, der er socialt... jeg tror ikke, hverken det fysiske eller sociale kan stå alene. Jeg tror, hvis vi skal forandre sådan et udsat område, så skal vi køre på med alting samtidigt. Men hvis vi skal det, så skal vi også kunne bruge det fysiske over i det sociale og det sociale over i det fysiske”.

Gladsaxe

Den ene tovholder fra Frederiksberg Kommune, som er ansat i By, Kultur og Miljøområdet, nævner også, at man ofte kigger på et byrum med meget snævre briller, f.eks. enten cykeltrafikale forhold eller beplantning. Med emnerne i Place Standard Tool kommer man hele vejen rundt, hvor man både kan fokusere på det enkelte emne, men ikke mindst kan se det i sammenhæng med de andre emner.

”Det her værktøj lægger op til at skulle favne det her helhedsblik, og det kan give nogle aha-oplevelser ... De værktøjer, jeg tidligere har brugt, har været mere én-sporede. Det har enten været det trafikale eller det grønne”.

Frederiksberg

De fleste kommuner har valgt at reducere antallet af emner, da ikke alle emner var relevante for det pågældende sted. F.eks. 'Arbejdsmarkedsforhold' blev i Silkeborg Kommune vurderet som irrelevant ift. udvikling af et udendørs klubområde for unge. Fordelen ved at målrette emnerne til det pågældende sted er, at der bliver færre emner, som deltagerne skal forholde sig til, og at det er de mest åbenlyse emner, der tales om. Ulempen er, at det er facilitatorerne, der allerede har taget stilling til, hvad der vigtigst at få talt om, og i det fravalg kan der ligge nogle perspektiver, som ikke vil blive belyst.

I Vejle Kommune brugte man Place Standard Tool, som det ser ud i den oversatte version fra Skotland, og så lod man deltagerne vurdere hvilke emner, der var relevante at drøfte og kortlægge – det blev 12 emner ud af de 14, og tovholderen beskriver værdien af emnerne således.

”Man bliver ledt i nogle retninger, som man ikke selv havde tænkt på. Man var ikke blevet udfordret på samme måde. Det var ikke alle, der synes, at alle 12 emner, var lige relevante. Men det fik dem til at åbne øjnene”.

Vejle

Nogle af interviewpersonerne vurderer, at emnerne heller ikke altid giver mening, når der er to overskrifter sat sammen i ét emne, som skal vurderes på samme skala:

”F.eks. er der en, der handler om parkering og trafik, tror jeg. Der er det tydeligt, at enten svarer man på trafik eller på parkering, og det er to meget forskellige ting i et område. Begge dele kan fylde meget, men ikke nødvendigvis på samme skala”.

Gladsaxe

Derudover er der nogle misvisende overskrifter i emnerne, som f.eks. 'Faciliteter og tilbud', som handler om adgangen til skole, butikker, læge og f.eks. caféer eller andre fysiske mødesteder. Hvis man kun læser overskriften, ville man måske også tænke, at det var f.eks. idrætstilbud o.a., som ikke nødvendigvis er knyttet til en fysisk facilitet. Dette kan skyldes oversættelsen fra engelsk til dansk, hvor de samme ord kan have forskellige kontekstuelle betydninger.

6.b. Vurdering af emnerne i cirklen fra 1-7

Det er lidt forskelligt, hvordan kommunerne har valgt at facilitere processen i forhold til, om vurderingen af emnerne foregår individuelt først og dernæst i grupper, eller om det kun er sket i grupper.

Uanset hvilken proces, der er valgt, er de interviewede enige om, at det er meget virkningsfuldt, at deltagerne skal tage stilling til hvilket tal fra 1-7, de skal give det pågældende emne. På den måde bliver det meget synligt, hvordan ressourceniveauet vurderes.

Det er netop her dynamikken i redskabet kommer frem, hvor en godt faciliteret dialog kan få deltagerne forskellige perspektiver frem, så de får kendskab til, hvordan det pågældende sted opleves fra forskellige ståsteder. F.eks. kan én deltager opleve, at 'Kollektiv trafik' er en 7'er, fordi han bor tæt på busstoppestedet, mens en anden vil give emnet 2, da hun har langt til busstoppestedet og lige er begyndt at bruge rollator.

”Det er ikke tallet, det handler om, men ordene der bliver sat på bagefter. Den dialog. 'Jeg giver det 5, du giver det 2. Hvorfor ser vi så forskelligt på det? Hvordan kan det være?’”

Vejle

Denne del af processen skaber udover input til en videre proces også grobund for en sammenhængskraft blandt deltagerne, som dels møder andre, der bor eller bruger det pågældende sted, men også hører deres erfaringer, oplevelser, holdninger etc. På den måde kan man i højere grad knytte sig til hinanden og stedet, end hvis man blot skulle udfylde værktøjet individuelt.

"Jeg synes det sjove i værktøjet er, at man skal finde en score sammen, hvor det ikke handler om at få ret eller få det sidste ord. Man skal forhandle lidt. 'Så lander den sgu nok på en 5'er'. Det gav noget i forhold til at finde en enighed eller en konsensus".

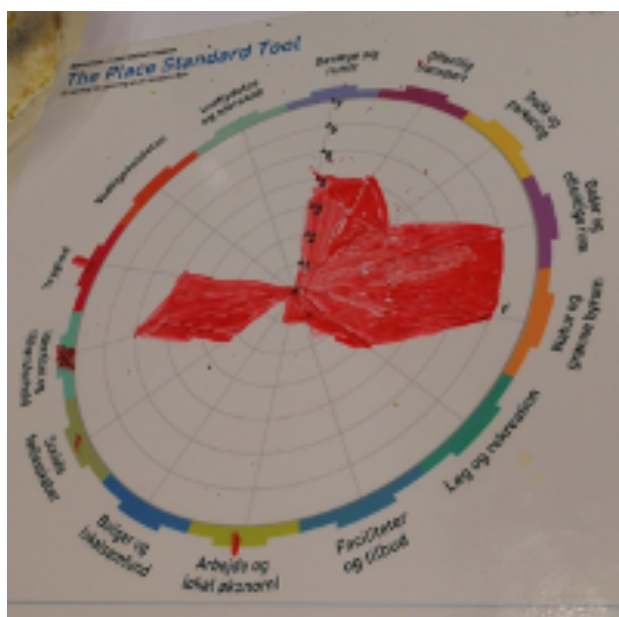
"Hvis du havde spurgt mig før det her, så ville jeg sige, at det virker fjollet at skulle sætte tal på. Men det gør noget, at man sammen skal vurdere det og forklare det. Og så kan man se potentialet. Og det tvinger én til at tage stilling."

København

6.c. Det visuelle i værktøjet

Når der er lavet en vurdering af alle emnerne i cirklen, kan der tegnes en streg mellem krydserne. På den måde bliver det meget tydeligt hvilke emner, der fungerer godt i lokalområdet og hvilke emner, der trænger til forandring. Det bliver visuelt, hvor potentialet og prioriteterne for forandringer ligger.

Stort set alle kommuner synes, at det er gavnligt, at det er et visuelt værktøj, hvor først markeringen af vurderingen af emnet i værktøjet bliver tydeligt for alle, og at det samlede billede af ressourcer bliver overskuelig. Derudover gør det en positiv forskel,

at der ligger et konkret værktøj mellem deltagerne, som de alle forholder sig til. Hvor det ikke kun er ord, der er mellem deltagerne.

"Overfor borgerne har det også været godt det visuelle. Jeg tænker, at borgermøder tit er spørgsmål, svar og så en dialog, hvilket også kan være godt, men det er ikke altid så håndgribeligt. Her skaber vi et øjebliksbillede sammen, som også er godt ift. at arbejde videre med det".

Frederiksberg

Det fremhæves også, at det er nemt at formidle, når man ser det fælles billede. I Frederiksberg Kommune er det blevet brugt til at formidle til ledelsen, hvor langt man er i processen, og hvad borgerne har peget på i kortlægningen. I Gladsaxe Kommune overvejer man at lave en lignende proces om nogle år, og så sammenligne de to "billeder" af lokalområdet.

Selvom værktøjet er visuelt, så er det samtidigt et værktøj, der kræver ord, hvis Place Standard Tool bliver brugt i en gruppesammenhæng, hvor en dialog om vurderingerne er en del af processen.

"Det at man skal vurdere med et tal, gør at man får flere argumenter på banen, hvis man skal overbevise nogle andre ift. at sætte x'et et bestemt sted. Du bliver nødt til at komme med en uddybning og ikke kun et tal."

København

7. At sætte værktøjet i spil sammen med borgere

Place Standard Tool er blevet brugt som en del af et forløb eller en workshop, hvor der er koblet andre metoder og værktøjer på:

7.a. Facilitatorens rolle

De interviewede kontaktpersoner peger alle på, at værktøjet er meget let at gå i gang med. Hvis man har prøvet at facilitere processer, hvor forskellige mennesker skal tale sammen uden selv at komme med sine holdninger, så er det 'easy-peasy', som én af interviewpersonerne beskriver det.

Det er vigtigt at have gjort sig nogle indledende overvejelser som facilitator/aktionslæringsgruppe, inden man planlægger, rekrutterer og afholder et inddragende arrangement: Afgrænsning af det konkrete sted, hvem skal inviteres, hvad skal kortlægningen bruges til, hvilke emner er væsentlige at kortlægge, hvilken proces skal deltagerne igennem, og hvad skal der ske efter arrangementet.

Selve 'cirklen' i værktøjet er letforståelig for alle, og deltagerne kan nemt udfylde det individuelt. Men når vurderingerne skal drøftes, og der skal laves en opsamling i grupper eller i plenum, så kræver det en facilitator, der kan stille de gode spørgsmål: 'Vil du sætte nogle ord på, hvorfor du har vurderet 'Natur og grønne byrum' til en 6'er?' 'Hans, du har givet det samme emne en 2'er, hvordan kan det være?' Særligt, når de forskellige vurderinger skal samles til én vurdering, er det vigtigt, at de forskellige perspektiver afspejles i 'cirklen'. Nogle gange kan det ikke lade sig gøre, og så skriver man de forskellige vurderinger ind i det samlede billede.

Alle kommuner har haft processer, hvor en facilitator har guidet processen, stillet spørgsmål og opsamlet gruppedrøftelserne, hvilket har været afgørende både for at sikre, at alle deltagere blev hørt, at gruppedrøftelserne forløb ordentligt og planmæssigt, at deltagerne blev i kortlægningsfasen uden at

bevæge sig over i idéudviklingsfasen, og at drøftelser og input blev givet videre til den fremtidige proces.

"Vi havde medarbejdere i hver gruppe, som faciliterede gruppen, som ikke havde holdninger. Som spurgte, hvor er I henne her? Jeg synes, jeg kan høre, at I måske kunne lande på en 4'er, hvad tænker I om det? De havde ikke nogen holdninger til, om det var rigtigt eller forkert".

7.b. Gåtur

De fleste kommuner har koblet værktøjet sammen med en gåtur på det pågældende sted. Her vurderes det entydigt, at der kommer nye perspektiver frem, når man går rundt og sanser, mærker og ser stedet sammen med andre, der kan nuancere ens egen oplevelse og vurdering af et sted. Nogle af kommunerne har bedt deltagerne om at gå en tur alene i stilhed og haft Place Standard Tool med rundt og lavet en individuel vurdering, inden de efterfølgende har mødtes og talt om deres individuelle vurderinger med henblik på at lave en fælles udfyldelse af værktøjet. Andre har ladet deltagerne gå rundt i grupper med værktøjet, hvor de sammen forholder sig til de forskellige emner og spørgsmål og dermed lavet en samlet vurdering.

Interviewpersonerne, der har koblet gåturen på værktøjet, mener at det er en stor værdi, at deltagerne kommer ud aktivt og vurderer stedets ressourcer og mener, at det vil være en stor mangel, hvis man lod deltagerne udfylde værktøjet uden at have været på stedet i forbindelse med brug af værktøjet:

"Styrken består i at putte gåturen på værktøjet ... Man kan godt stille spørgsmålet i et klasselokale, men hvis de (red. deltagerne) ikke kender stedet eller bruger parken, så kan de ikke indgå i vurderingen og dialogen. Der kommer mere refleksion og læring på, når man kobler det med en gåtur. At man står der og

mærker og ser... Bruger andet end, hvad man bare lige kan huske om et sted ... Hvis man f.eks. spørger til adgangen til parken, og de ikke lige kan huske, hvordan det er, så kan man gå derhen og spørge, hvad de synes"

Frederiksberg

"Gåturen kom ok i spil, og de brugte nogle af de indtryk, de havde fået. F.eks. gik vi rundt kl. 16, og det er der alle pendlere kommer hjem, og hovedfærdselsåren går lige uden for højskolens område. Det var forholdsvis meget støj for en lille by at være. Det var mørkt og råt i det."

Vejle

Omvendt er der to eksempler på, at man har brugt værktøjet sammen med borgere og aktører, der kender det pågældende sted rigtig godt, uden at have gået rundt på det pågældende sted. Her er vurderingen, at det sagtens kan lade sig gøre.

7.c. Sensoriske metoder

I projekt Byens Rum – livet mellem husene fik deltagerne viden om, at brugen af sensoriske metoder kan bruges til at åbne for deltagernes sanser og fortællinger på en anden måde end spørgsmål/svar. Sensoriske metoder kan være med til at knytte deltagerne til hinanden og stedet, da man åbner for andre 'kanaler', hvor deltagerne i højere grad giver noget mere personligt til processen. En gåtur er også en slags sensorisk metode

I Folehaven i Københavns Kommune blev deltagerne i beboergruppen som forberedelse til kortlægningsarrangementet bedt om at give området en farve og en smag. Her nedenfor ses hvilke beskrivelser borgerne kom frem med, og det fremgår tydeligt, at der kan komme nogle andre beskrivelser på stedet, som måske ikke ville være kommet frem, hvis man fik at vide, at man skulle beskrive stedet kun med ord.

I Gladsaxe Kommunes proces i Mørkhøj blev deltagerne bedt om at tage en ting med, der kunne beskrive: 'Hvad er Mørkhøj for dig?' Derudover skulle hver deltager finde et sted, som fortalte om deres Mørkhøj. Disse steder og fortællinger indgik i byvandringen, og det blev meget stærkt, at deltagerne forholdt sig til personlige fortællinger.

I begge tilfælde åbnede det for fortællinger, samtaler og smil, som ellers ville have været svære at få frem. Og der blev i nogle tilfælde refereret tilbage til dette i de efterfølgende drøftelser

Folekvarterets farve er

- Grøn, pga. de mange grønne områder imellem bebyggelse, samt Vigerslevparken.
- Grå/metallisk, pga. hegn og mure der afgrænser og opdeler områderne.
- Gul, pga. ensformigt udtryk fra gule bygninger.
- Brun/grumset, pga. at alting flyder lidt sammen.

Smag

- Bitter, pga. et dårligt ry.
- Sødt, når man er kommet ind bag det første indtryk.
- Røg, fra villaer og deres kakkellovne.

7.d. Prototyper

I projektet Byens Rum – Livet mellem husene satte vi en ramme omkring arbejdet med Place Standard Tool, nemlig Design Tænkning, hvor der er en kortlægningsfase, en idéudviklingsfase og en implementeringsfase, hvori prototyper er en del af at afprøve mulige idéer i en lille skala, før man implementerer idéen fuldt ud.

Der var således lagt op til, at prototyper kunne indgå i forlængelse af et kortlægningsarrangement. Det var pga. Covid-19 ikke alle, der kom så langt i processen, at prototyper er blevet prøvet af i projektperioden. Andre kommuner ser arbejdet med prototyper som noget, der kommer længere hen i en langstrakt proces med visionsarbejde i et lokalområde.

Frederiksberg Kommune har afprøvet arbejdet med prototyper sammen med deltagerne. Først i forbindelse med at lave små modeller af 'sidde-bander' til boldområdet, som eleverne udarbejdede sammen med en professionel. Dernæst deltog de i selve byggeriet af 'sidde-banderne', hvilket de var meget engagerede i. De var endda så stolte, at de gerne vil have små skilte på banderne, hvor der stod, hvem der havde været med til at lave dem. Det er endnu ikke besluttet, hvordan der skal følges op på de midlertidige bander; Fungerer de efter hensigten? Kommer der flere og bruger bold-området som et mødested? Osv.

Silkeborg Kommune ville gerne have gået i gang umiddelbart efter kortlægningsarrangementet med at lave prototyper på f.eks. skilte, som var én af de ting, der blev peget på i kortlægningen; At man ikke ved, hvor udeområdet for unge er med mindre, man selv har gået i klub. Derfor var der i nogle af grupperne en idé om, at skolen sammen med de unge kunne lave nogle midlertidige skilte og stille dem op forskellige steder for at se, om det dermed blev mere tydeligt i lokalområdet, hvor der findes et unge-område. Dette skulle ske for at finde ud af, hvor skiltene kunne opsættes mere permanent. Pga. Covid-19 blev det ikke muligt i projektperioden.

8. Vurdering af værktøjet som helhed

Alle kommunerne er overordnet set meget begejstrede for værktøjet. I dette kapitel vil vi dykke længere ned i interviewpersonernes vurdering af delelementerne i værktøjet.

8.a. Som et kortlægningsværktøj

Som de tidligere kapitler og afsnit har været omkring, så er den strukturerede samtale med forudbestemte emner, som skal vurderes, det, der gør værktøjet stærkt som et kortlægningsværktøj. Særligt når værktøjet er målrettet den planlagte proces.

Alle kommunerne fortæller, at der kom brugbare historier og perspektiver på banen igennem Place Standard Tool, som har været vigtige at få med i den videre proces.

”Jeg tænkte på forhånd, at det nok kom til at handle om boldburet og et mødested. Men jeg blev overrasket over, at de selv kommer frem til det med naturformidling. Og så det her med tryghedsaspektet. Det er nok ikke noget de har taget stilling til, men det fyldte meget hos dem. Interessant at få deres blik på det med tryghed ... Historien om at parken er lidt skummel, er der stadig blandt de unge”.

Frederiksberg

I Silkeborg Kommune kom det frem under gåturen på udeområdet, hvor de skulle vurdere emnet 'Bevæge sig rundt' med spørgsmålene 'Er det let for dig at komme til og fra klubområdet – gående eller cyklende?' og 'Er det nemt at finde, hvis man ikke lige kender til det?', at der ikke var skiltning til udeområdet ved klubben i det lidt snørklede vej- og stisystem i boligkvarteret.

”Vi havde ikke regnet med, at skiltning ville være en del af vurderingen i kortlægningen. Måske havde mange af deltagerne heller ikke fået øje på det selv, men ved at få øje på hinandens blik på området, blev det tydeligt for alle”.

Silkeborg

8.b. Som et dialogværktøj

Kommunerne fortæller enstemmigt, at det er et rigtig godt værktøj til at skabe dialog, og at værktøjet skaber en anderledes type af dialog, som ikke kun er præget af spørgsmål og svar.

Selvom idéen i værktøjet er at sætte ét X i en cirkel for at tilkendegive, hvordan man vurderer det pågældende emne, så er det ikke målet med værktøjet, men et middel til at få skabt en dialog omkring de forskellige emner og den samlede vurdering af alle emnerne.

Alle kommunerne er meget begejstrede for den simple og strukturerede måde, hvorpå man kan få en konstruktiv dialog om deltagerens lokalområde. Vurderingerne, gåturen og brugen af sensoriske metode kan åbne for en anden type af dialog, som giver deltagerne nye perspektiver på stedet og skaber nysgerrighed blandt deltagerne.

At skulle vurdere hvert enkelt emne er med til at kvalificere dialogen omkring lokalområdet som helhed og skaber et godt fundament for det næste skridt: Idéer til handling og prioriteringen af disse.

Dialogen sker dog ikke af sig selv. Det kræver en facilitator, der er i stand til at lytte til deltagerne og sætte deres udsagn i spil over hinanden uden selv at have holdninger i processen.

8.c. Som et idéudviklingsværktøj

Place Standard Tool er på en måde inddelt i to dele, hvor den ene del er selve kortlægningen i 'cirklen', og den anden del er en slags prioritering over mulige tiltag, der kan forbedre de lavt vurderede emner i 'cirklen'.

Der er dog ingen af de deltagende kommuner, der har anvendt denne del. For nogle kommuners vedkommende kom idéerne helt naturligt frem under kortlægningen, og for andre planlagde man en anden type idéudviklingsforløb.

I Silkeborg Kommune blev deltagerne på baggrund af kortlægningen bedt om at skitsere deres drømmeområde. Her kunne de tegne, påsætte billeder og skrive, hvordan de synes udeområdet skulle indrettes, så det matchede nogle af de udfordringer, de havde snakket om under kortlægningen.

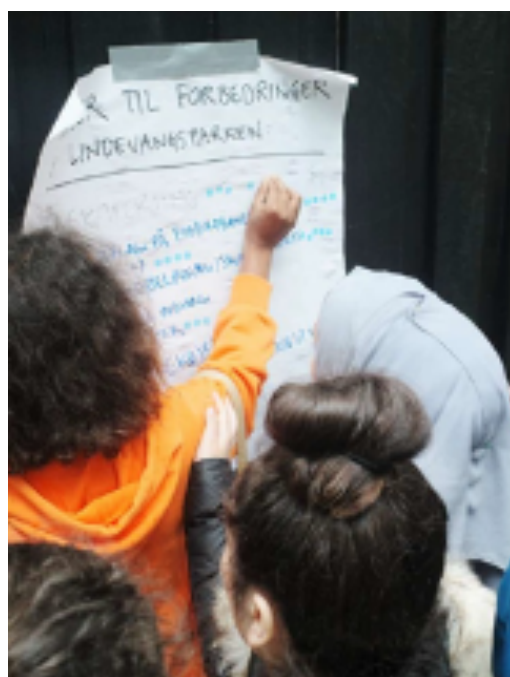
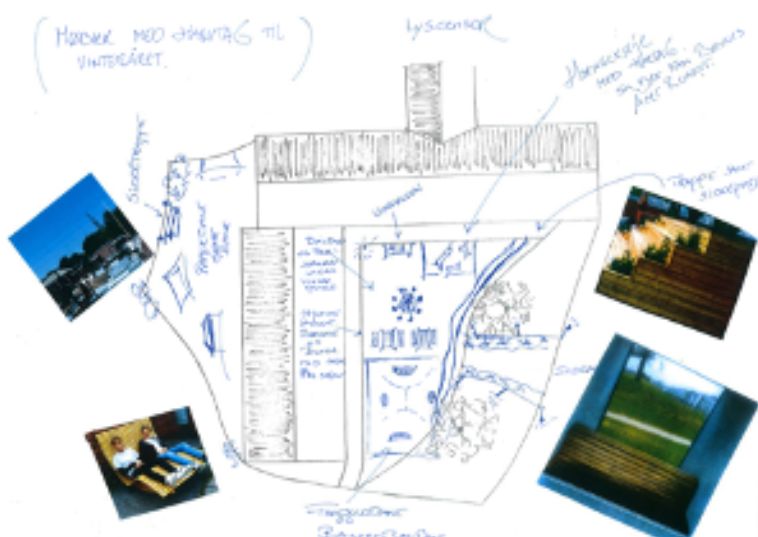
I Frederiksberg Kommune blev deltagerne på baggrund af den fælles udfyldte 'cirkel' f.eks. spurgt 'I har scoret lavt på, om det er trygt at være i parken. Har I nogle idéer til, hvordan parken kan blive tryggere at bruge for jer?'. Her kom deltagerne med forslag til forbedringer af Lindevangsparken, hvorefter de blev bedt om at prioritere forslagene. De fik 3 små klistermærker hver, de kunne sætte ud for de forslag, som de bedst synes om. Herefter tog aktionslæringsgruppen disse forslag og prioriteringer med tilbage for at undersøge, hvilke konkrete handlinger, der kunne imødekomme det forslag, der fik flest klistermærker. Det blev de omtalte 'sidde-bander', der kan være med til at styrke boldburet som et mødested for unge i

lokalområdet. Det var altså ikke deltagerne til kortlægningsarrangementet, der kom med den konkrete idé.

Når man inviterer bredt til inddragende borgermøder, så kommer der ofte borgere og aktører, som allerede har idéer, de gerne vil have bliver omsat til virkelighed. Her kan det være en udfordring for det første at holde deltagerne i kortlægningsfasen og facilitere processen, så de får øje på nye elementer i kortlægningsfasen. Og for det andet, at fundene i kortlægningen bruges til at udvikle idéer og løsninger, så de matcher udfordringerne. Nogle gange vil de entusiastiske borgere med 'færdige' idéer ofte lægge disse på bordet som svaret på alt uanset udfordringer. F.eks. kan ønsket om en stor trætrold for at tiltrække flere mennesker til et lokalområde blive svaret på, hvordan vi får flere lokale borgere til at bruge et udeområde mere. Det kræver en god facilitator, der med respekt alle deltagere kan sørge for at processen følger de forskellige faser, og at fundene i kortlægningsfasen bliver bragt videre i den næste fase.

"Nogen af dem havde nogen idéer, de gerne ville frem med. Der kom vel 10-15 idéer til, hvordan man kunne bruge området. Der kom også nogle idéer ud af værktøjet. Fordi der blevet stillet spørgsmålstejn ved, om der er noget i midtbyen for børn og børnefamilier ... Kunne man lave noget for dem her på området? Det kom af den snak, vi havde i værktøjet."

Vejle

Gladsaxe Kommune synes netop dette er et stort og vigtigt opmærksomhedspunkt i arbejdet med Place Standard Tool, da det jo naturligt nok kun er de mennesker, der kommer til kortlægningsarrangementet, der tegner kortlægningen og ikke mindst idéer, der skal løse de fundne udfordringer, og det er ikke altid, at dette repræsenterer flere borgere, end lige dem, der dukker op til arrangementet.

”Der var en deltager, der f.eks. sagde ’Jeg synes ikke, at her er ret mange fællesskaber, for vi prøvede faktisk at lave en strikke- eller syklub, men så kunne vi ikke finde et lokale, og så måtte vi faktisk droppe det’. Og så bliver løsningen på manglende fællesskaber jo at få nogle lokaler, man kan booke sig ind i, hvis man gerne vil lave en lokal syklub. Og det er jo bare én vej at gå, hvis man taler om fællesskaber”

Gladsaxe

Netop derfor har kommunens hensigt med at anvende Place Standard Tool heller ikke været at komme med konkrete idéer og løsninger, men mere give et billede af hvilke emner, der skal prioriteres i en kommende vision for lokalområdet. Først når denne vision er på plads, kan idéerne komme på banen, og flere forskellige borgere skal inviteres ind til f.eks. samtalesaloner for at få så manges forslag i spil som muligt.

Tovholderen i Københavns Kommune påpeger også, at facilitatorerne/aktionslæringsgruppen skal overveje, om man reelt er villig til at gå ind i denne type af processer, hvor man ikke kan kontrollere hvilke idéer eller forslag, der kommer fra borgerne, der deltager i processen. Dette handler også om timing, og hvornår man inddrager borgerne i forhold til beslutningsprocesser.

”Der kan man godt blive fanget i den der timing, altså hvis man allerede har bestemt, at det er den legeplads, og vi ved, at den legeplads skal løse de og de problemer, så kan det være svært at stille sig helt åben for nogle helt andre løsninger, der kan komme ud af den der kortlægning”.

København

Silkeborg Kommune peger på et opmærksomhedspunkt vedrørende mangel- eller ressourcetænkning i arbejdet med Place Standard Tool. Det er meget nærliggende at gribe fat i de emner, der får lav score, for der er det tydeligt, at det kalder på forbedring. Men der bør også være et fokus

på, hvad skal der til for at vi bevarer de emner, der får høj score.

Gladsaxe Kommune beskriver, hvordan de fremover regner med at ville arbejde med idéudvikling og – afprøvning i deres mere langstrakte processer om at udvikle et lokalområde.

”Mange af os har jo ikke så meget fantasi. Det er svært for folk at komme med idéer, der ikke lige ligger forrest i pandelappen, og det ikke må være de professionelle, der giver dem idéerne ... Hvis vi skal ud over det, så handler det om mange og lange samtaler, inspirationsbesøg og fysiske afprøvninger. Lad os teste nogen ting, lad os se, hvad der sker. Og så går det ind imellem gruelig galt, men så er det heldigvis bare en test, og så kan man fjerne det igen”.

Gladsaxe

8.d. Kan værktøjet få alle med uanset ressourcer?

De fleste kommuner nævner, at værktøjet er let at gå til for de fleste borgere. Alle kan sætte et X i forhold til de forskellige emner, men det kræver refleksion og forklaring at indgå i dialogen omkring vurderingen.

I denne type inddragende borgerprocesser, står man ofte med overvejelser om, hvordan man skal rekruttere til et arrangement. Hvis man inviterer bredt ud, sker der ofte det, at det er de såkaldte ”Tordenskjolds soldater”, der deltager. Altså de borgere, som engagerer sig og har holdninger til deres lokalområde, men ikke altid er repræsentative for borgerne, der bor der. Hvis man inviterer proaktivt og målrettet for at få mange forskellige slags borgere til at deltage, kan man risikere, at der er deltagere, som har svært ved at sætte ord på f.eks., hvorfor man har sat et X et bestemt sted. Eller at forstå selve processen.

I Silkeborg Kommune inviterede de målrettet forskellige borgere til at deltage i kortlægningsarrangementet vedrørende et unge-område, så flest mulige perspektiver kunne belyse kortlægningen og udviklingen af området. Det var vigtigt også at få f.eks. de unge og nogle forældre i tale, som aldrig selv ville melde sig til et sådant arrangement.

'Vi oplevede, at det af sociale eller kulturelle årsager kunne være svært for nogen af deltagerne helt at forstå, hvorfor vi gerne ville høre deres holdninger, oplevelser og idéer. Det er de ikke altid vant til. Der var også nogen, som havde svært ved at beskrive, hvorfor de havde vurderet, som de havde gjort. Hos nogen af deltagerne var svaret: 'Jeg synes bare, at det er fint nok' eller 'Det ved jeg ikke.'

Silkeborg

I processen i Folehaven i Københavns Kommune skulle der have været deltagere med med anden etnisk baggrund end dansk, men fordi det kræver et forholdsvist godt dansk at kunne indgå i dialogerne, var der ikke nogen med. Her er forslaget, at man skulle have tilrettelagt forløbet anderledes, hvor man skulle have mere tid, dele forløbet op i nogen bidder og små grupper, så man ikke skulle sidde i plenum og føle, at man skulle hakke sig igennem noget dansk overfor en masse andre.

8.e. Kan Place Standard Tool være med til at skabe forandringer i et byrum eller lokalsamfund?

Frederiksberg Kommune mener, at Place Standard Tool fungerer virkelig godt til at inddrage borgerne til at komme med løsninger til mindre forandringer i et byrum, som kan gøre, at byrummet bruges af andre målgrupper eller på en anden måde.

"Arbejdet med PST kan være en del af en større proces en vision for et område. Det kan ikke løfte de store visioner over tid, men et input. Det kan bruges til de små ændringer, der kan forandre brugen af stedet".

Frederiksberg

Gladsaxe Kommune stemmer i. Her mener interviewpersonen, at værktøjet kan bruges isoleret til at skabe mindre forandringer, men hvis det handler om at skabe store forandringer eller visionsplaner for et område, så kan det ikke stå alene. Så kan værktøjet og involvering af borgere og aktører ses som et input til en større udviklingsproces. De er vigtige nøglepersoner og deres input og betragtninger er væsentlige, men borgere kan og skal ikke have det store overblik over, hvor et sted eller bysamfund bevæger sig hen ift. bosætning, store samfundstendenser og lovgivning

Her bliver der peget på en mulig måde at bruge Place Standard Tool med borgerne, hvor også andre kan spille ind med viden, forslag og erfaringer.

"Værktøjet giver et mulighedsrum, hvis man beder deltagerne om at vurdere, hvor vil vi gerne være om 3 år. F.eks. hvis Grønne områder er vurderet til en 2'er, og så deltagerne siger, vi vil gerne have, at det bliver en 6'er og så sætte nogle ord på, hvordan der vil se ud i området, hvis det skulle vurderes til en 6'er. Men man behøver ikke sætte løsninger og handlinger på lige der. Man kan også få andre til at byde ind i dette mulighedsrum, der er skabt ... Vi skal turde at snakke om, hvor vi vil hen, før vi snakker hvordan"

Gladsaxe

I Silkeborg Kommune kan man sagtens forestille sig at bruge værktøjet til begge dele, hvor arbejdet med Place Standard Tool både kan rumme de små forandringer, som man sammen med borgerne og aktører kan iværksætte og afprøve og samtidigt kan borgernes drøftelser og input indgå i et visionsarbejde på længere sigt, hvis et lokalområde skal gennemgå en stor forandring. Her kan de små forandringer sammen med borgerne være med til at skabe motivation for at indgå i de mere langstrakte processer. Interviewpersonen vurderer ikke, at det er stedets størrelse, der er afgørende for brugen af værktøjet, men at det kræver nogle overvejelser ift. hvilke modeller man vil bruge, i hvilken rækkefølge, og hvem der er ansvarlige for den videre proces. Alligevel pointerer interviewpersonen dette opmærksomhedspunkt:

"Vi kan risikere, at værktøjet er med til at finde løsninger på problemer lige nu og her frem for at tænke hvor vil vi gerne hen. Det bliver nogle her og nu løsninger fremfor det langsigtede perspektiv"

Silkeborg

Alt dette afhænger af det opdrag og rammer, man er givet i forhold til at udvikle et byrum eller lokalområde. I Frederiksberg Kommune indgik arbejdet med Place Standard Tool i en større proces i forhold til at udvikle Lindevangsparken, så flere målgrupper benytter sig af det grønne område. Men der var nogle forholdsvis stramme rammer vedrørende tid, økonomi og fredningsregler, der var ret definerende for resultatet. I Gladsaxe Kommune var arbejdet med Place Standard Tool startskuddet til et udviklingsprojekt, der forløber over mange år, hvor der endnu ikke er en forventning om, at der står konkrete og synlige resultater lige nu.

8.f. Brug af værktøjet i sammenhæng med øvrige udviklingsplaner og lokalsamfundsindsatser

De fleste af processerne i dette projekt, hvor Place Standard Tool er prøvet af, hænger sammen med øvrige planer og indsatser, der er i gang i de pågældende lokalområder og byrum.

I Silkeborg, Gladsaxe og Københavns Kommuner er der kommunale og/eller boligsociale indsatser i gang med henblik på at udvikle et lokalområde både fysisk og socialt. Derfor er processen med Place Standard Tool integreret i de øvrige planer, processer, grupperinger og indsatser, der allerede er igangsat og etableret.

I lokalområdet, som Vejle Kommune har arbejdet i, har der over en længere periode været arbejdet med et stort kommunalt grønt område med f.eks. klimatilpasning, men her har det pågældende byrum, som var en del af dette projekt, ikke været med, da det har nogle andre ejerforhold.

I Frederiksberg Kommune har der over længere tid været fokus på at udvikle byrummet med f.eks. klimatilpasningsforbedringer, og parken skal i fremtiden renoveres. Derfor var der her et vigtigt bispænd i arbejdet med Place Standard Tool, nemlig at idéerne skulle være midlertidige.

Timing er helt afgørende for, hvilke rammer man har at arbejde med i sådanne processer, og hvordan det giver mening at inddrage borgere og til hvad i forhold til de planer, der ellers er for de pågældende områder.

”Tid, timing og øvrige planer. Man kan ikke bare lige lave et isoleret projekt vupti-vupti uden at det er koordineret med, hvad der ellers er i gang”

Frederiksberg

Konkret er netop timingen kommet til udtryk i sammensætningen af aktionslæringsgruppen i Vejle Kommune:

”Det har været superærgeligt, at vi ikke har haft nogen med fra Teknik og miljø. De blev spurgt, men de ville ikke være med. Det havde givet nogle helt andre muligheder. Højskolen ligger i et stort park-område, som teknik- og miljø administrerer. Det var måske bare på et uheldigt tidspunkt, fordi de har lige lavet en hel masse tilpasninger, klima anlæg, den grønne kile og alt det der, så de synes nok, at vi har lige været der, og der har været kørt borgerinddragelse ... Det kunne have givet nogle andre muligheder”

Timing var også et fokusområde i Københavns Kommune, som allerede havde haft en stor kortlægning af lokalområdet, og derfor ikke ville invitere til endnu et kortlægningsarrangement. Derfor blev værktøjet brugt til udviklingen af et produkt fremfor af et sted.

Fredericia Kommune deltog med en aktionslæringsgruppe på tværs af kommunale forvaltninger, en boligsocial helhedsplan og to boligforeninger, og hensigten med at deltage i forløbet i Byens Rum var, at komme med input til en kommende udviklingsplan for boligområdet. Særligt med fokus på, hvordan der kunne komme mere integration mellem boligområdet og det omkringliggende lokalområde. Men undervejs i forløbet kom der andre politiske prioriteringer i kommunen, som gjorde, at arbejdet med udviklingsplanen blev sat på pause.

Dette eksempel viser også, at selvom timingen i udgangspunktet passer, så kan de kommunale prioriteter gøre, at det ikke længere vil give mening at fortsætte deltagelsen i et udviklingsprojekt. Aktionslæringsgruppen gjorde det helt rigtige ved at stoppe processen, da det vil være meningsløst at involvere samarbejdspartnere, borgere og aktører i en kortlægningsproces, hvor man ikke skal bruge kortlægningen til noget.

”Den (udviklingsplanen) var først vedtaget, så udskudt, så uafklaret ... og nu: 'I skal ikke forvente, at det bliver prioriteret' – forstået sådan, at planerne pt. er lukket ned”.

Fredericia

9. Gode råd fra kommunerne ift. brug af Place Standard Tool

Alle interviewpersoner er blevet bedt om at komme med gode råd til andre kommuner, der planlægger at bruge Place Standard Tool:

- Gå bare i gang. Det er et meget let og brugbart værktøj
- Det er vigtigt at sammensætte en god tværfaglig og organisatorisk aktionslæringsgruppe/ arbejdsgruppe, så man sikrer ejerskab, opbakning og de rigtige kompetencer
- Få afklaret om der er andre planer i det pågældende lokalområde
- Prøv selv værktøjet af ved at gå rundt med det i et byrum, inden du skal bruge det aktivt – der kommer nogle andre dimensioner og perspektiver.
- Lav værktøjet til jeres eget afhængig af sted og målgruppe. Man kan skalere værktøjet afhængig af tid, ressourcer og output.
- Forventningsafstemme både internt i aktionslæringsgruppen/arbejdsgruppen og overfor borgerne, om processen skal udmunde i mindre konkrete handlinger eller input til et større visionsarbejde.
- Vær tydelig overfor borgerne, hvad man overhovedet kan ændre på.
- Værktøjet kommer mere til sin ret, hvis man går en tur på det valgte sted sammen med borgerne med værktøjet i hånden eller "in mente"
- Gennemgå emner og spørgsmålene. Det gør, at man får mere ejerskab over redskabet, at man sidder og forholder sig til spørgsmålene og evt. omformulerer dem, så spørgsmålene passer til den kontekst, de skal bruges
- Det er en god idé at optage de fælles drøftelser i kortlægningsarrangementet og tage billeder af de udfyldte 'cirkler'
- Der skal være en facilitator i grupperne og i plenum, der er vant til at facilitere uden at komme med sine egne holdninger
- Det kræver mere forberedelse, end man lige regner med. Både at planlægge, rekruttere og opfølge

10. Afsluttende bemærkning fra Sund By Netværket

Som det fremgår af denne evaluering, har Place Standard Tool og processen omkring brugen af det skabt stor værdi i de forskellige typer af kommunale forløb. Sund By Netværket vil derfor anbefale de danske kommuner at anvende værktøjet til at inddrage borgere og aktører til at kortlægge ressourcer på et fysisk sted. Når Place Standard Tool sættes i spil er det en effektiv katalysator til at skabe dialog og nysgerrighed blandt deltagerne.

I forbindelse med afprøvning af Place Standard Tool i dette projekt, er der blevet efterspurgt en skabelon til cirklen, hvor man kan fjerne/tilføje emner eller omformulere spørgsmålene, der er knyttet til emnerne.

Derfor er der blevet udarbejdet en let tilgængelig version af værktøjet i Excel, og i manualen er det beskrevet, hvordan man arbejder med denne skabelon.

Udover denne evaluering er der udarbejdet en metodesamling, samt artikler, der belyser forskellige elementer i projekt Byens Rum – Livet mellem husene.

- *Internationalt værktøj kan udvikle inkluderende byer*, af Jesper Koefoed-Melson
- *Livet mellem husene*, af Ragnhild Melbye
- *Eksperimenterende gåture med Place Standard Tool - at lede efter mærkbare passager til fællesskabt liv mellem husene*, af Christa Breum Amhøj

Læs mere uddybende om de 5 kommuners 6 forskellige cases på

Alt materiale fra projektet kan findes og downloades på [Sund By Netværkets hjemmeside](#)

Hvis du vil vide mere om Place Standard Tool, kan du kontakte Sund By Netværkets sekretariatet på post@sundbynetvaerket.dk

Bilag 1: Oversigt over kommuners afprøvning af Place Standard Tool

Matrix i forbindelse kommuners afprøvning af Place Standard Tool

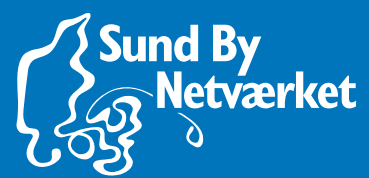
(Forkortelser: Place Standard Tool = PST, Aktionslæringsgruppen = AG)

Emner	Frederiksberg	Silkeborg	København	Vejle	Gladsaxe 1	Gladsaxe 2
Formål/baggrund/ kontekst	En offentlige park gøres attraktiv for nye brugere (unge)	Gøre et kommunalt klubareal tilgængelig for lokalrådets unge med boligforeningsmidler	PST brugt på et produkt – en velkomstpjece til nye beboere	Børkops borgere inviteres ind på højskolens område	Samarbejde om en fysisk og social helhedsplan med to forskellige organisationer	Politikere og borgere skal udvikle visionen for lokalområdet sammen
Varighed af kortlægnings-arrangement	1 time og 10 minutter	2½ time	2 timer	2 timer og 15 min.	1 time	2 timer
Forarbejde til kortlægnings-arrangement	Kortlægningsmetoden blev præsenteret for klassen ugen inden.	Inspirationstur med unge. Proaktiv rekruttering	En lokal beboergruppe FIF (Fællesskab, Identitet og Fortælling) havde pba. en eksisterende kortlægning besluttet, at der skulle arbejdes med et kort over området	Deltagere blev rekrutteret på forudgående borgermøde		En gåtur, hvor udvalgsmedlemmerne skulle finde et sted i bydelen, der betød noget særligt for dem. Inden gåturen blev PST præsenteret.

<p>Målgruppe til kortlægningsarrangement</p>	<p>En 8. klasse på Lindevangsskolen. 19 deltagere</p>	<p>15 deltagere: unge, forældre, rep. fra klub / skole, rep. fra boligforening, naboer</p>	<p>4 deltagere: en 14-årig og villa-beboer, en frivillig og lejer i Valbyfonden, en senior, frivillig og del af seniorbofællesskabet samt en frivillig og lejer i 3B</p>	<p>5 deltagere fra lokalområdet plus 4 fra aktionstæringsgruppen</p>	<p>9 deltagere: Kommune, boligorganisation (hovedkontor), den boligsociale helhedsplan, kommunikationsmedarbejder fra kommende fysisk helhedsplan, lokal kommunal ansat og to fra rådhuset</p>	<p>14 deltagere: §17, stk. 4 udvalg (opgaveudvalg) med tre politikere, 8 borgere og tre embedsmænd.</p>
<p>Hvordan PST er sat i spil til kortlægningsarrangementer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2 grupper med 2 voksne i hver. Alle unge fik et kompasdiagram. Hver gruppe valgte en ung "gruppeformand" • Gåtur i parken med redskabet uden at vurdere, men dialog om temaerne. • Gruppen drøftede et tema ad gangen og lavede en fælles vurdering. En voksen noterede pointer. • De to grupper mødtes til en fælles opsamlings og scoring af parken. • Temaerne, der scorede lavt, blev drøftet, og der kom forslag til forbedringer. De blev skrevet på flip over og de unge prioriterede forslag med klistermærker. 	<ul style="list-style-type: none"> • 3 grupper med en 'formand' gik ud i området med hver deres kompas, hvor de selv vurderede emnerne. Snak i grupperne. • Formanden faciliterede en proces, hvor de individuelle vurderinger blev samlet i et fælles kompas, og der blev spurgt til overvejelser ifm. vurderinger, som blev samlet i et skema. • Deltagerne fik et kort over området, inspirationsbilleder og mulighed for at tegne deres drømmeområde på baggrund af kortlægningen. • Til sidst blev alle deltagere spurgt, om der var noget, vi kunne gå i gang med at forbedre allerede nu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kortlægning foregik rundt om et bord med et stort kort i midten og med PST til brug for alle. • FIF-gruppen havde ved forrige møde lavet en vandring med fire stops, hvor kvaliteter i kvarteret blev drøftet. • De gik i en gruppe og blev guidet uden brug af PST. • Nyt møde med en ny struktur. Vi gennemgik PST 360 grader. • Vurderingerne i PST blev drøftet, og deraf kom der input til velkomststøtten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til området ved flagstangen på parkeringspladsen • Gåtur alene i området • Gåtur to og to i området • Fælles kortlægningsproces i højskolens foredragssal • Ideudvikling på baggrund af kortlægningsprocessen 	<ul style="list-style-type: none"> • Deltagerne blev delt i 3 grupper og udfyldte cirklen • Sluttede med en plenum-seance, hvor vi drøftede resultaterne 	<ul style="list-style-type: none"> • Gåtur i området med medlemmerne med personlige fortællinger • Inden møde blev en PST light-version sendt ud til medlemmerne, som udfyldte den og returnerede. • På mødet blev et diagram med alles besvarelser præsenteret, og alles besvarelser blev uddelt • I to grupper drøftedes svarene, og der blev lavet en fælles vurdering af emnerne • Snak om, hvor dette skulle være flyttet til i 2025. • Plenum-seance, hvor der blev lavet et billede af en samlet vurdering af her og nu og i 2025.

Udvikling af egen PST-cirkel	Fra 14 til 8 emner, hvoraf nogle blev ændret. Færre underspørgsmål Åbne spørgsmål	Fra 14 til 8 emner Færre underspørgsmål, som også blev måltrettet stedet	13 af emnerne. Omformuleret nogle af spørgsmålene	12 af 14 emner kom i spil. Deltagerne fravalgte selv de 2 sidste efter at have set den eksisterende cirkel	Den eksisterende cirkel blev brugt, men kun det første spørgsmål blev givet til deltagerne	Den eksisterende cirkel blev brugt, men kun det første spørgsmål blev givet til deltagerne
Model for brug af PST	Model 3	Model 3 og 4	Model 3	Model 3	Model 1	Model 3
Brug af sensoriske metoder ifm. afprøvning af PST	En gåtur i parken og bare mærke stedet.	En gåtur i området Tegne, klippe og klistre et drømmeområde	Hvis kvarteret var en farve, en smag etc.	Gåtur i området. Alene og to og to	Gåtur med personlige fortællinger Deltagerne skulle tage en ting med, der fortalte om deres Mørkhøj	
Design tænkning	Kortlægning Idéudvikling	Kortlægning Idéudvikling (Prototyper)	Kortlægning	Kortlægning Idéudvikling	Kortlægning	Kortlægning
Prototyper	Små miniaturemodeller til parken	Skiltning				
Produkt	'Siddé-bander' til boldburet. AG arbejder videre med forslag: Belysning, mobile bænke/borde, bedre belægning på boldbanen, naturformidling	Input til udbuds-materiale, som AG og lokale aktører arbejder videre med. Upcycle møbler, fjernelse af hegn og skiltning	Velkomstpjece til nye og gamle beboere.	Input til fondsansøgninger, der beskriver idéer til, hvordan man kan "binde" højskole og by tættere sammen	Input til en vision for lokalområdet	
Involvring af lokale aktører	Skole og klub var med til at rekruttere eleverne. Det lokale foreningsliv blev inddraget ifm. opgradering af boldbanen	Skoleleder, klubmedarbejder, afdelingsbestyrelses-medlemmer AAB Silkeborg	Frivillige aktører	Forstander og formand for Børkop Højskole og formand for Børkop lokalråd	Lokale kommunalt ansatte	

<p>Deltagernes fortsatte engagement</p>	<p>Den samme 8. klasse blev involveret igen til at designe og bygge kombinerede afskærminings- og sidde møbler til boldbanen.</p>	<p>Unge får muligheden for at kvalificere udbudsmaterialet. Deltagerne arbejder sammen med AG om at fjerne hegn, upcycle møbler og skiltning</p>	<p>PST gjorde at alle gav en score, lyttede til hinanden og skabte et kompromis i en fælles score.</p> <ul style="list-style-type: none"> Nye perspektiver på produktet – f.eks. flere "yndingssteder" kom frem og nye løsninger med skiltning. PST har fået flere til at kvalificere valg til pjecen. Flere perspektiver i spil PST gør at alle kommer i spil, godt dialogredskab Godt redskab i den tidlige fase Det visuelle har betydning Redskabet gør at man får set både potentialer og udfordringer på et sted, der skal udvikles. Selve kortlægningen er dog blot et øjebliksbillede. Den fungerer i situationen som dialogredskab og ikke som evaluering/analyse. 	<p>AG og deltagere fra PST-arrangementet arbejder videre med vision for området</p>	<p>Deltagerne i arrangementet skal fortsat arbejde sammen om at udvikle lokalområdet både fysisk og socialt</p>	<p>Opgaveudvalget mødes fortsat og arbejder videre med input fra arrangementet</p>
<p>Hvilken værdi har PST tilført processen?</p>	<ul style="list-style-type: none"> God ramme til inddragelse, at snakke ud fra faste kategorier. Blev tydeligt, hvad der skulle arbejdes videre med for at nå målet. 	<ul style="list-style-type: none"> Fokus på, hvad der fungerer godt for området Et styringsredskab, der også fokuserede på elementer af udeområdet, de ellers ikke havde fået øje på. En ramme for gruppedrøftelserne, da alle vurderede de samme emner Opmærksomhedspunkter til det videre arbejde – Krav om vurdering af emner var fremmende for processen, og at alle skulle prøve at sætte ord på valget, selvom det var svært for nogen 	<ul style="list-style-type: none"> Godt udgangspunkt for dialog Bringer både positivt og negativt frem Alle kan bidrage med et tal Værktøjet er med til, at man kommer "hele vejen rundt" om området 	<ul style="list-style-type: none"> Fantastisk og neutralt dialog værktøj Fokuserer og strukturerer dialogen Flytter dialogen væk fra potentiel konflikt Gør det ok, at vi har forskellige opfattelser Man bliver mere nysgerrig end irriteret over, at man ikke nødvendigvis oplever/synes det samme 	<ul style="list-style-type: none"> Fantastisk og neutralt dialog værktøj Fokuserer og strukturerer dialogen Flytter dialogen væk fra potentiel konflikt Gør det ok, at vi har forskellige opfattelser Man bliver mere nysgerrig end irriteret over, at man ikke nødvendigvis oplever/synes det samme 	<ul style="list-style-type: none"> Fantastisk og neutralt dialog værktøj Fokuserer og strukturerer dialogen Flytter dialogen væk fra potentiel konflikt Gør det ok, at vi har forskellige opfattelser Man bliver mere nysgerrig end irriteret over, at man ikke nødvendigvis oplever/synes det samme

Sund By Netværket
c/o KL-huset
Weidekampsgade 10
2300 København S

Telefon 33 70 35 80
E-mail: post@sundbynetvaerket.dk
www.sund-by-net.dk